

ES PUBLICA ELS DIJOURS

TARRAGONA, DIJOURS 7 DE SETEMBRE DE 1923

CONDICIONS: No es tornen els originals.—
Els treballs es publiquen sota la responsabilitat dels
respectius autors.

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CARRER D'AUGUST, 11, PRINCIPAL

Padellassos tarragonins

Realment, com deia l'editorial de *La Publicitat*, les àmfors estan trencades. I si hi ha un lloc que l'àmfora està trencada i hi ha escampadissa de padellassos, és en la nostra Tarragona.

L'àmfora està trencada i el vi corre en reguerols perduts que no arriben a assaonar la terra. El vi de l'àmfora tarragonina no és ni vi fluix ni vi que estigui tarat d'agre; no-res-menys que un suc perdut entre canalitzacions que tenen esclertes.

L'àmfora nacionalista tarragonina està trencada, però mai com ara la virtut nacionalista havia gaudit a Tarragona de la fina i noble comprensió i de l'ampla extensió de que ara assoleix.

El vell partit federal tarragoní, que més que fidelitat a una doctrina, hi ha respecte a un nom august, el d'En Pi i Margall, porta en les venes de la sang jove la virtut de la sava nacionalista; és ja avui, de fet, un padellàs de l'àmfora nacionalista tarragonina.

No hi fa res que la música d'un nom captivi i meni a les velles ovelles acostumades a sentir-la; la joventut, és ja nostra, és a dir, és de Catalunya, és del nacionalisme incondicionat. I fins aquells que fins ara s'han conservat fidels a la música del nom, no els hi desagrada la nova paraula de la pàtria lliure.

El partit nacionalista republicà, un padellàs que encara s'aguanta de l'antiga esquerra catalana, actualment, va perdent la seva bifurcació espanyola i va concentrant-se dins de Catalunya.

Tenen, amb el nacionalisme incondicionat, el nexce comú de nacionalisme com ideal, i l'aglutinant forçós de república. En la vida nova i renaixent de Catalunya hi ha un ideal comú que abranda tots els cors nacionalistes, i en la actual vida democràtica de constitució dels pobles ja la tradició dels Reis s'és perduda i la concepció nova no és pas de retornar-los.

El nacionalisme republicà tarragoní viu com la branca d'un arbre que treu el suc i la vida d'unes mateixes arrels i vol créixer amb una vida independent. Perduda la fe amb Espanya, no té més remei que centrar la seva fe única en Catalunya.

No té, per sort d'ells, en la seva història, un pacte infamant i vergonyós com el nacionalisme republicà de Lleyda, i això el fa esdevenir encara més, un bocinet net del padellàs del nacionalisme republicà de Catalunya.

La Lliga Regionalista de Tarragona se serva fidel al caire actual de la Lliga Regionalista. Diguérem ja que, per nosaltres, és una modalitat del nacionalisme, és una modalitat conservadora amenaçada de mort; d'una banda, l'engoliran els partits caciquistes que, per una raó de tàctica, s'anomenen vagament autonomistes, i d'altra part, els hi faltará la sava nova de la joventut. Avui com avui, és un padellàs de l'àmfora nacionalista.

Aquells partits, sombres fantasmes de partits, que vagament es diuen autonomistes, no són padellassos de l'àmfora nacional, són puntals que aguanten un casalot que cau en runes...

I l'àmfora nacionalista tarragonina està trencada. A l'Ajuntament ni a la Diputació no pot haver-hi una majoria nacionalista perquè tots els padellassos volen ésser l'àmfora, i Tarragona no té una direcció nacionalista, direcció demanada per l'extensió que ha assolit el nacionalisme, perquè cada padellàs té una nansa i una mà que no volen perdre una senyoria.

Hem de refer l'àmfora nacionalista tarragonina. Venen moments que, si no ofega el cap un desig de manà per damunt de tot, els padellassos de l'àmfora nacional s'han d'ajuntar perquè el vi no s'escolli en reguerols estèrils. Aquests moments els dicta més el cor que no pas el cap; aquell que en defugi, més que l'àmfora nacional al cor, posa el padellàs al cap.

Per l'higiene de la ciutat

Als qui els nostres afers ens porten a transitar per tots els àmbits de la ciutat, ens causa pena i vergonya veure la brutícia dels nostres carrers. És clar que aquesta no es fa tan ostensible en les nostres vies més cèntriques, encara que algunes ne són excepció. El mal creiem que consisteix no sols en la manera com es fa la neteja dels carrers, sinó en molt bona part en la poca cura que tenen molts veïns que creuen és un deure vetllar sols per l'higiene de la seva habitació, sense preocupar-se de no embrutar el carrer, que és de tots i, per tant, també d'ells, el que's fan mal a ells mateixos. No volem seguir per aquest camí deixant aquests apuntaments per glossar-los un altre dia. Ara volem cridar l'atenció sobre un altre problema de higiene. A Tarragona tots sabem que és construïen poques cases tot i tenint necessitat de que s'en construïxin moltes, amb el que

també contribuiríem a la higienització, ja que deixarien de amuntegar-se els veïns en pisos moltes vegades de deficientes condicions quan no verdares cofurnes infectes.

Però és el cas que n'hi ha que s'han construït de poc i potser s'estàn construint cases que no reuneixin les condicions higièniques degudes per falta de llum, de ventilació, de cubicació en les habitacions, creiem complir un deute ciutadà de cridar l'atenció de la Junta de Sanitat, excitant el seu zel perquè cuidi de veure, si efectivament les cases, sobretot les més modestes, a n'aquestes principalment ens referim, mereixen les condicions higièniques degudes.

JOAN MUSSA.

*Patriòta primer de tot, jo
no poso res per damunt
d'aquest títol.*

GAMBETTA.

Contra una malura

No fa molt parlàvem en aquest periòdic de la malura que sofrim quasi endèmicament.

Ens referim a la *literatura* pornogràfica. En llengua forastera ens era portat el *virus* que emmalalteix el cos i que envileix i degrada especialment el jovent sense experiència i el poble amb cultura deficient. Els esperits selectes però, senten ja repulsió instintiva a les pintures pornogràfiques, antiestètiques, grolleres. Fins per poca sensibilitat, fins per poc sentit moral que es tingui, se n'apartan, l'adonar-se'n de la brutícia (perdoneu, lectors, el mot, que es just) que esteu llegint. Més hi ha una mena de lectura, la novel·la pornogràfica, que vestida amb un ropatge de vegades atractiu i presentada com un estudi psicològic... *baratet* és empassat sense donar-se'n compte. Fins ara aquesta mena de literatura era de importació; el trist privilegi de la mateixa el tenien alguns autors forasters sense consciència. Suara ja no són els forasters els que'ns venen i emmatzinen: es a casa mateix on s'elabora aquest *virus* aquesta metzina que mata en flor les energies, els entusiasmes, i la flama de l'ideal dels nostres joves i merceix la intel·ligència i la voluntat. És en una edició popular, a l'abast de tothom pel seu preu, que es publica en català, per un autor català amb dolor i amb coratge ho diem—; una novel·la que per no fer-li propaganda no anomenem, en la que amb una cruïra de concepte que causa horror, es desmoralitza a la nostra joventut. El model es un jovent al qui se el fa seguir un aprenentatge de lubricitat. Això és tota la novel·la.

Aquest és el millor camí per fer perdre a la nostra joventut l'anhel de ideal; cal senyalar als que publiquen semblants immoralitats com a enemics de la pàtria; l'anatema dels bons catalans té de caure sobre d'ells i confondre'ls perquè s'acabi amb el verí i serveixi de escarment als qui vulguin emular-los.

PERE PORTELL.

L'onze de Setembre

La diada de l'onze de Setembre d'enguany promet ésser un esdeveniment. La Comissió Executiva que, amb extraordinària activitat, porta a cap els treballs d'organització s'ha adreçat a les entitats patronals de Barcelona demanat que interessin dels associats respectius, el tancament dels establiments una hora abans de l'assenyalada habitualment per tal de que el personal pugui assistir a retre homenatge als maritres de la llibertat de Catalunya en el 1714.

També s'ha dirigit la mateixa Comissió als veïns del lloc on està emplaçat el monument a En Rafel de Casanova, pregant-los-hi engalanin els respectius balcons amb draps barrats, per contribuir a l'esplendor de la festa.

L'Ajuntament de Barcelona instal·larà en aquell indret una il·luminació extraordinària.

Les adhesions d'Ajuntament i entitats són ja nombrosíssimes, lo que fa preveure que aquest any seran en nombre molt superior als altres anys. Gairebé tots els diaris i periòdics nacionalistes de Catalunya publicaran nombres extraordinaris en homenatge als herois de la luctuosa data.

Centre d'Acció Catalana

El dia onze de Setembre, a les deu de la nit, se celebrarà al local social una vetllada íntima en homenatge als heroics defensors de les pàtries llibertats.

Es donarà una conferència sobre la caiguda de Barcelona submissió de Catalunya i es llegiran poesies patriòtiques.

El Consell Directiu prega a tots els socis de l'entitat que hi assisteixin.

Rims de casa

Donya Pilar

Pilar, la famosa Pilar, la noia gràcil, ha desaparegut; ja no es troba sota la mirada vigilant del poeta. Els passos menuts ja no fan cruxir la grava del passeig i tots els cors ambulants es troben en la més gran desolació. Una nota de comiat estampada en un diari ha produït l'efecte d'una trista elegia. El poeta en composà una petita, tota sentimental, que fa:

Niu d'orenetes sens les orenetes,
branca sens fulles, ros sense plomall,
calaix de fils i betes sense betes;
així han restat els cors amb tant d'estrall.

Però no hi ha mal que cent any duri, sobretot quan es tracta de mal d'admiració; altres Pilars amb sos encisos, amb sos blincaments de cos, amb ses frivolitats innocentíssimes, han vingut a substituir i els cors ambulants no es troben en aquell gran abandó dels primers moments. Aleshores el poeta prengué una altra Pilar pel seu compte i li dedicà el següent madrigal:

Sens tu, dolç Pilar, on fixaria.
l'estol d'amors errants com papellones
son vol incert?
qui escoltaria
la *Canción del...* Olvido en un concert?
Per l'amor papellona ets una flor;
ets canti pel que està sedent d'amor.

Han passat alguns anys. Pilar és aquí; Pilar ha tornat, però ara és donya Pilar. Va maridar-se no precisament amb aquell o amb l'altre, sinó amb un altre. Fruit de son felix maridatge són tres infants que juguen desesperadament a toros, a soldats i a entrebancar-se amb les cames de la gent que passeja. Ha viscut en totes les capitals de província d'Espanya; porta un granet de pols de tots els camins d'Espanya i una grossa antipatia pels catalans. Parlant d'una dama d'aquí diu irònicament; *és una catalana*, amb sil·labes ben separades i amb cinc vegades la *a* d'una sonoritat que imposa; és una sonoritat que mai podia somniar nostre humil idioma tan decaigut, malgrat haver sigut estimat i fins parlat, en altre temps, pel món elegant d'Europa; cinc vegades una *a* com cinc dispars d'una mateixa ametralladora, com cinc batallades d'una mateixa gran campana, com cinc trucs d'un quint pis de qualsevol travessia, que és on avui deu viure donya Pilar.

El poeta hauria volgut dedicar-li uns versos, però aïl donya Pilar ha perdut tota la seva vis epigramàtica.

PROSIT.

El govern de Catalunya

L'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, ha elegit el Consell en la forma següent:

President: D. Josep Puig i Cadafalch.

Conseller de Telèfons: D. Anselm Guasch.

Id. Ferrocarrils: D. Pere Lloret.

Id. Política social: D. Ramon Noguer.

Id. Agricultura: D. Pere Mias.

Id. Beneficència: D. Santiago de Riba.

Id. Carreteres: D. Agustí Riera.

Id. Cultura: D. Romà Sol.

Id. Hisenda: D. Joan Vallès i Pujals.

Els patriòtes tarragonins tenim el deure de treballar per a que en lloc de cacic màxim de les nostres comarques, en el Consell vinent hi haigi un representant del nacionalisme incondicionat.

L'esperit català

Tots els bons fills de la nostra Catalunya sentim les mateixes aspiracions i ens mou a tots el mateix amor a una justa causa: tenim frisança d'ésser lliures, d'ésser senyors a la nostra terra.

Ja els nostres avant-passats les sentien aquestes emocions; tampoc ells volien ésser sotmesos a un poder estrany. Cada u deu ésser senyor i major ala casa seva, per això Catalunya ha d'ésser pels catalans.

Perquè els que avui ens governen són estranys a Catalunya. No s'assemblen en res amb nosaltres. Nosaltres som hospitalaris i amables amb qui no es de casa; pensem bé que cada terra fa sa guerra i respectem els costums d'altri.

Nosaltres volem que arreu lo nostre siga venerat, i per això venerem i no molestem ni riem de lo dels altres. Si parlem amb qui no coneix la nostra llengua, fem esforços per a ésser comprensos. Mes, quants n'hi ha a Catalunya d'espanyols que fan

tot el contrari quan es tracta de respectar el nostre. Quants demostren llur odi a tot el que és de Catalunya! Ho hem vist en moltes ocasions, menysprear i ofendre les nostres coses.

Els que això fan, volen que els

odiem; nosaltres no ho fem pas. Per ara els tenim compassió, però potser un dia se'ns acabi la paciència.

PASQUAL VASALDO.
Vilaseca, Setembre 1923.

La resposta del ministre

Aquests darrers dies, els vinyaters del Priorat hem rebut una carta signada per l'oncle Villanueva. I ara no us penseu (perquè li dono aquest tractament) que el ministre de Finances de l'Estat espanyol sigui un parent meu. No, ni és oncle, ni ganes; sinó que al meu poble diem oncles a tots els homes que per la seva edat avançada mereixen el títol de persones respectables. No ens sembla prou correcte que un marrec qualsevol, per cridar a un home de 70 i pico d'anys li digui: en Josep, en Joan, en Villanueva, sinó: l'oncle Josep, l'oncle Joan, l'oncle Villanueva. I una altra, que si l'oncle Villanueva em fos parent, ja podeu estar ben segurs que no em seria oncle, sinó de rebesavi per amunt.

Deia, doncs, que el ministre de Finances, ens ha enviat una carta en la que respon d'una manera categòrica a les conclusions que vam aprobar a l'assemblea de Falset el dia 5 del mes passat.

Aquestes conclusions, no vos les recordaré pas, en primer lloc, perquè m'ho impideix la manca d'espai, i després, perquè vos que em llegiu, i heu seguit pas per pas l'alçament dels vinyaters del Priorat, les coneixereu de sobres.

La carta del ministre ve a dir si fa o no fa, el següent:

1.er Que els arbitris municipals sobre els vins no es poden suprimir perquè han sigut atorgats als ajuntaments, en substitució de l'impost de consums. I demana el temps necessari (que vol dir tota la vida) per estudiar la solució.

2.^{on} Que tot el referent a les facilitats en el transport de vins, la derogació de la real ordre de 22 de Juliol de 1914 que dificulta el nomenament d'inspectors de vins per part dels Sindicats, i la implantació per real decret del projecte de llei relatiu a la declaració de collita i guies de circulació, és de la competència del Ministeri de Foment.

3.er Que la prohibició de l'ús de l'alcohol industrial en les begudes, és de l'incumbència del Ministeri de la Governació. Mireu que és prou. Això ja ens ho va dir una altra vegada i li vàrem dir que era mentida.

4.ta Que la real ordre de 23 de Maig darrer no pot derogar-se per les raons que s'exposen en la mateixa, principalment per tractar-se d'aplicar preceptes legals que no depenen del Ministeri de Finances, i qual funció no pot corregir, i

5.ª Que ell no s'explica (ell no, però nosaltres sí) que demanem la derogació del real decret de 26 de Juliol darrer que es limita, segons ell, a suavitzar algunes penalitats del Reglament per infraccions d'escassa importància i a restablir la facultat de condonar per raons justes les dos terceres parts de la multa segons disposa el reglament, amb el qual resulta rebaxada la participació dels descubridors, atenent a peticions dels industrials, i sense que aquest real decret tingui cap mena de relació amb el plet de l'ús de l'alcohol industrial en l'elaboració i encapsament de vins. I acaba dient: «Aquests són els resultats de l'examen de les conclusions, fet amb el desig més sincer d'encertar».

Doncs, aquesta vegada, no hem encertat, amic, ni de molt.

Es a dir, això segons i com. Si encertat vol dir per a vos, provocar la ruïna dels vinyaters, en profit de l'Alcoholera, l'Azucarera i de tots els que en xupen; si us proposàreu burlar-vos amb la forma més sarcàstica de les conclusions que amb el més pregon entusiasme tot el Priorat sencer aprovava el

dia 5 Falset, no us càpiga cap dubte, heu encertat.

Però si encertat vol dir el que nosaltres entenem per encertat, això és: acollir amb efecte les peticions justes dels ciutadans i resoldre-les amb urgència i amb la forma que un seny ben equilibrat aconsegueix.

Si per un Ministre de Finances encertat vol dir procurar el desenrotllament de les fonts de producció, crear noves riqueses i fomentar l'increment de les ja creades, no heu encertat.

Aquestes conclusions que per mitjà dels nostres parlamentaris hem fet arribar fins a vos, eren la més fidel expressió de la voluntat del nostre poble. Tan justes les creiem, que ens semblava mentida que hi pogués haver intel·ligència humana capaç de trobar-hi tares.

No demanàvem pas la solució immediata de totes elles; sabem que n'hi ha algunes que es precis discutir-les al Parlament, però n'hi ha d'altres que les podíeu resoldre vos, sense previ concell de ministres; i ja ho veieu, ni una tan sols. Però us hem de confessar que ja ens ho esperàvem.

Aquestes conclusions no eren a la fi cap esperança per a nosaltres. De Madrid no n'esperem res de bo. Eren res més que un avís. Desconfiant en absolut de la protecció del Govern, volem adoptar determinacions serioses, volem pendre'ns per la nostra ma la justícia que vosaltres ens negueu; però som cavallers i no ens plauria sortir vencedors agafant a l'enemic per sorpresa; preferim topar-nos-hi de cara a cara, i és per ço que us hem avisat. Ara ja no us enviarem cap més conclusió ni us demanarem res més. Ara ens acabarem d'organitzar, i quan siguem una força ben compacta, ningú pot preoir el què passarà; quan el poble té fam per culpa d'un mal Govern, poden ocórrer els fets més horripilants, i de tot el que passi, els homes de govern sereu els únics responsables, i vos podrem tirar en cara que temps era temps que les coses podien solucionar-se per la via de la concòrdia i no vàreu acceptar la solució perquè no us va donar la gana.

D'ençà que ens teniu dominats ens ofés humiliant-nos continuament com a pagesos i com a catalans. Com a pagesos, estem ja suficientment irritats; com a catalans, no encara, per vergonya nostra; però el dia que el pagès es dongui compte del per què de la vostra actuació funesta envers nosaltres; el dia que senti l'enyorança per l'acció paternal d'un Govern de casa nostra, amateu a les nostres tradicions i a la glòria i esplendor de la nostra pàtria, tota una altra serà la sort de Catalunya.

Vos ja us veieu alt comissari del Marroc; tant de bo que hi anéssiu; si el vot dels nostres pagesos havia d'ésser prou escoltat, ja faria temps que hi fóreu. A Catalunya no en necessitem cap d'alt comissari. Quina llàstima que precisament aquells dies vos fessiu tenir, no sé quina mena de mal al braç, vulgues que no.

Ens fa l'efecte que la carta que ens feu enviat, l'heu signada tan sols, i que les nostres conclusions les heu estudiat... molt poc... quasi gens... diguem gens, vaja, perquè si les haguéssiu estudiat a fons hauríeu resolt la qüestió d'una altra manera, perquè... us he d'ésser franc... a jutjar pels vostres retrats, feu cara de bon home.

UN VINYATER DEL PRIORAT.

GLOSSARI

Festes i festetes

Convinguem en què les festes podrien classificar-se d'aquestes dues maneres.

Les festes pròpiament dites, són les verdaderes festes, són aquelles festes que fins se n'ha ocupat suara la Societat de les Nacions.

La Societat de les Nacions vol reglamentar les festes, les vol posar a data fixa com un balanç comercial o un venciment irremetable. La S. de les E., com una societat política amb fums d'heterodòxia, només vol hissar bandera l'endemà d'haver cobrat.

Els interessos que puguin representar una dotzena de tenedors de llibres del Consell de la S. de les N. seran tan sagrats com vulguin, però ens temem que aquí no en reïxin.

Nosaltres som l'únic poble del món que ha construït una literatura sobre aquell famós 1830 de Rusinyol; que ha fet una sàtira sagnant de la pròpia economia, i es clar que, malgrat el que puguin estatuir aquesta bona gent, continuarem celebrant no sols les festes, sinó totes les festetes imaginables, amb il·luminació a la veneciana i coses absurdes penjades de balcó a balcó.

I l'endemà, amb una certa deixadesa a les cames de la dansa tornarem a treballar amb una fe incansable, però amb la satisfacció incommensurable de no haver interpretat en la festa passada el mateix rol d'un pobre buròcrata alemany o d'un comerciant suïç que és la cosa més trista de la terra.

Acabem solament de veure anunciades les promeses inefables d'un programa de festes i ja no sabem on toquem. Fem tots els esforços per repartir el temps i no deixar-nos perdre res i sobre el paper només no donem l'abast. Hem de fer els gegants, Dames i Vells i Els Voluntaris d'Àfrica i... els farem. I heu mirat al fer tots aquests papers de pauca especialment aquest últim son coses inverossímils.

No sabem encara si classificar aquestes futures expansions en festes o festetes. Si consultem opinions ens diran que seran festasses, però no gosem despestar l'atenció dels representants de la resta d'Europa que encara queda sencera i que després ens vinguin amb exigències, creient que ens pasem la vida divertint-nos, però malgrat i tot la nostra reserva, ens delataria una estruendosa traca que deurà sentir-se de tot arreu i aquell art musulmà invertit en aquells cartellots de la «Feria Oficial» que deu nos en guard que s'escampi gaire, i llavors sí que ens veiem perduts: De segur que no ens escapem d'una intervenció i que ens veurem obligats a retirar-nos fins a les mateixes voreres del Rio de Oro.

FLOC.

Càstig ideal

Si nosaltres haguéssim de cercar un càstig per els delictes de lesa pàtria, comesos pels catalans, no seria pas a una presó on faríem anar els culpables: si eren ignorants en absolut, els portaríem a una escola catalana; si sabien quelcom, els farem llegir i aprendre coses que no saben, i si eren homes de carrera, farem una obra santa si, portant-los altra volta a les aules, els deïem: Amic, no n'has tret res d'aquí; ets si fa no fa com el dia en que vas entrar-hi; no ho diguis enlloc que ets home de lletres i torna als llibres; potser ara hi veuràs més clar. I així, imposant-los aquesta pena, que a molts seria ben posada, com per encant convertíem d'una fàisó radical en bons patriotes als que avui malparlen de la nostra i són traidors a la pàtria catalana.

Avui per avui és cosa inversemblant ésser català cult i no ésser na-

cionalista. Veieu sinó els arguments de que es valen per combatre les nostres conviccions. Quan no són d'un infantilisme corrent, són enormitats i extravagàncies que posen al descobert tota la seva ignorància i la manca abluta de bon sentit; fan riure primer, però aviat canvien i avorreixen.

Es veu clar en aquests catalans que no tenen idea de lo que ha sigut i és la nostra pàtria, ni dels seus fets gloriosos, ni dels seus homes esdevinguts, immortals en el camp guerrer, en el polític, en les belles lletres, en les arts i en les ciències catalanes. Del passat no en saben res; el present tampoc el coneixen; els diaris prou en diuen de coses, però ells són llegidors de les noves i dels succesos. Com podem sentir, doncs, ideal i cobejanses?

I encara que sembli paradoxal i algú estrany que entre aquests catalans que necessiten aprendre hi hagi també homes de carrera, el fet té la seva explicació lògica i natural. Són esperits ingrats que no han pensat mai per compte propi.

Aquella història plena de ficcions que aprengueren a l'escola la tenen com a dogma i és l'únic fonament de la seva erudició. No hi fa res que hagin passat anys i anys a les aules universitàries: el pobre prou la sabia la lliçó del dia, però no sabia més; i la lliçó no els deia tots aquests embulls que ens fem els nacionalistes.

Per dissort, encara que pocs, en tenim a Catalunya d'homes que són enemics de tot ço que siga sapiguer i aprendre. I qui no té aquest desig, no pot ser-ho, no ho serà mai nacionalista.

Cal, doncs, que ho pensem això i que ho tinguem en compte. No hem de pretenir convence'ls, per què no és possible fer-ho. Hem de dir-los-hi: amic, llegeix i estudia; ja en parlareu, després. I si en trobem dels que per llur professió tenen deure de ésser patriotes i no ho són, compadriu-los i fixem-nos en que tampoc sobressurten en cap de les manifestacions de la seva vida.

JOFRE.

Veus de fora

Pobla de Mafumet

Un bell exemple

La renacionalització de Catalunya i l'enfortiment de l'esperit patriòtic que han de portar-nos a dies de glòria, és deure que els catalans no podem oblidar. Disortadament, avui per avui, ja sigui per cansament, per incultura o per l'obra abominable d'aquells catalans venuts a l'enemic, resta molta feina a fer.

La Pobla de Mafumet, en aquest moviment, no es queda enrera. Avui mateix ens han assabentat de que el nostre Ajuntament ha pres l'acord de canviar les velles plaques vuitcentistes i provincianes dels nostres carrers.

Aquestes plaques, sense cap mena de gust estètic, són apropiades per a un poble de la "provincia" de Múrcia, però no per un poble de Catalunya, i ben aviat veurem canviar-les per altres de noves que embelliran nostres carrers, encara més si pensem que estaran absentes de aquell bilingüisme poc escaient que és conserva a Barcelona. Es, doncs, ben proper aquell jorn que podrem fruit d'un espectacle encoratjador, veurem com la flama patriòtica esborra el llenguatge de l'opressor, i després n'hi apareix triunfant un altre, —el nostre— que puja orgullós fins aquell lloc que per dret li pertoca. El nacionalisme català, aquest caliu que és revifa amb el treball i sofriments de molts catalans, i que avui les seves flames hem vist esborrar aquelles plaques velles i caduques; demà esborrarà un altre cosa, demà passat, un altre i per fi cremarà les herbes parasitàries que

empesten Catalunya i viuen de la seva saba, llavors el fum d'aquestes flames cobrirà el cel d'un mantell negre, símbol de tragèdia, de dolor i de condol pels dies passats, i quan encare assecarem les llàgrimes de nostres ulls i curarem les ferides dels nostres germans, veurem apuntar l'albada, veurem una estrella que brillarà dintre d'aquell fons negre, i els seus raigs ens faran adonar d'unès lletres vermelles que parpallejant baixaran del cel i ens diran: Catalunya ja és lliure.

Rebi l'Ajuntament la nostra felicitació.

JOSEP BLASI.

Espluga de Francolí

Tots els pagesos d'aquesta vila i sa rodalia es mostren satisfets degut a la pluja que feu aquests dies passats, car de no ploure hauria resultat una collita molt magra; gràcies a això, podem dir que els raïms ja es veuen molt més grossos, fent preveure que la collita no estarà perduda com hom es creia.

El dia 18 del present vindrà a aquesta vila, per confirmar els infants que no ho estiguin, l'Excel·lentíssim senyor Cardenal-Arquebisbe de Tarragona, Dr. Vidal i Barraquer.

El dia 11 de setembre, el periòdic local «El Francolí» apareixerà dedicat exclusivament a la memòria dels màrtirs de 1714 i, principalment, al Conciller en cap En Rafel de Casanova, que tan heroicament sapigueren defensar la llibertat de la nostra pàtria, que roman des de llavors esclava.

També enviarà dit periòdic a Barcelona, perquè sigui posada als peus del monument del Conciller en cap, una corona, junt amb una cinta barrada que dirà: «El Francolí als màrtirs de 1714.»

Junt amb la de «El Francolí», n'hi serà enviada, com cada any, la del jovent nacionalista que, a llur cinta, hi diu: «El jovent nacionalista d'Espluga de Francolí a En Rafel Casanova».

A l'esmentat dia, se'ns diu donarà una conferència al local de la «Bona festa» un orador dels que componen l'Estat Català, de Barcelona. No se sap encara el nom del conferenciant que vindrà.

JOAN CIVIT I ALSÓ.

**

Llegim adolorits que En Guasch ha sigut nomenat Conciller de la Mancomunitat de Catalunya.

Verament és dolorós veure que aquest bon senyor, amb vots dels nostres amics, entri a ocupar un lloc tan preferent en el Consell de la institució cabdal de la nostra terra.

I és que nosaltres, en imaginar-nos el Govern de la Mancomunitat, el voldríem veure integrat per homes pulcres en totes les seves coses, sencers d'idees i recies en l'obrar. Dintre dels prestigiosos noms del Consell, se'ns presenta com una taca negra aquest senyor de Tarragona, quals males arts parodia el nostre batlle, arribant en fer anomenar jutge de l'Espluga, i d'això en parlarem al nombre que bé—a un tender davant d'un advocat, que les personalitats de més relleu de la nostra vila sortiren fiadores de la seva honorabilitat... arribant a treure del padró de veïns als que li fan nosa. Déu vulgui que el cacic tarragoní no arribi a Gobernador de la provincia. ¡Pobres de nosaltres!

Capçanes

Entre els bons patriotes capçanes ha causat satisfacció la reelecció d'En Josep Puig i Cadafalch per la presidència de la Mancomunitat de Catalunya, així com astorament que del Consell Permanent del govern català hi formin part novament homes com l'Anselm Guasch, d'una catalanitat tan discutible, cacic màxim de la provincia de Tarragona i braç dret d'en Nicolau, el Diputat per la circumscripció de Tarragona-Reus-Falset

Cervesa DAMM embotellada i pasteuritzada per la casa BLANDINIERES es la millor

personatge influent d'aquest conglomerat i escamot de catalans renegats que respon amb el nom d' *Unión Monárquica Nacional*; per això nosaltres, nacionalistes incondicionals, que abans que tot posem Catalunya, ço és, l'interès suprem de la nostra pàtria per desobre de totes les conveniències de partit i capelleta, no podem per menys de felicitar a en Micó per les parules dirigides als regionalistes en dir-los que no comprenia com després del discurs de l'il·lustre President de Catalunya, s'assentés al banc del Consell Permanent de la Mancomunitat el senyor Guasch, home tan afectat als governs de Madrid.

Es evident la responsabilitat dels regionalistes de la Lliga, com ha resultat d'aquesta facèssia lamentable, força lamentable, que hagi gent que, dient-se catalans, laborin per l'allunyament de la tan desitjada llibertat de nostra pàtria.

Per conducte del Diputat a les Corts d'Espanya, senyor Nougués, ha rebut una carta d'en Villanueva, ministre dimissionari de Finances—quan escrivim aquestes ratlles—el President de la Cambra Agrícola del Priorat, on contesta el polític de Logronyo a les conclusions aprovades a la magna Assemblea de vinyaters que tingué lloc a Falset el dia 5 d'agost últim. El que en Villanueva diu a la carta, ha produït gran indignació als pagessos priortins. Pel que es veu, a Don Miguel, *Presidente del grupo Agrario al Parlamento español*, no li preocupen per res els problemes de la pagessia. Res, la política de la falç s'imposa.

Diuenge vinent, al Camp d'Espòrt del "Casal Nacionalista", continuarà el nostre primer amb "El assèrrims" del Deportiu de Reus.

Ens diuen que l'"Espanya" s'enfonsa; si per nosaltres no plou, bona aigua!

Degut a la darrera pluja, les vinyes tenen més bon aspecte

R. SEDÓ BORRELL

Torredembarra

Abans d'ahir, festa de Santa Rosalia, començà la festa major del nostre poble.

Ultra les festes religioses del matí i la processó de la tarda al camp; al Club F. C. Mediterrà se celebrà un interessant partit de futbol entre els equips F. C. Barcelona (selecció) i el primer del F. C. Vilafranca. Hi assistiren a més d'un públic nombrosíssim, N'Eduard Recasens, Diputat a Corts, i generós donant de l'esplèndida copa que es disputaren els jugadors, i les autoritats.

Ahir en el camp de la Unió Esportiva tingué lloc un altre partit interessantíssim entre el primer equip del C. D. Europa i U. S. Sans, també primer equip.

Aquest any ha sigut extraordinari el nombre de forasters vinguts a la nostra vila.

Constantí

S'ens diu que en algun lloc del nostre poble es torna a jugar descaçament. Feia temps que estàvem lliures d'aquest mal; i conviendria que el Sr. Batlle es mirés en evitar-ho.

El dia de Sant Ramon, festa del nostre Sr. Rector, es feu l'inauguració del teatre de la Congregació Mariana, celebrant-se una gran vetllada, a la que assistiren les autoritats i tot el poble. Felicitem efusivament als organitzadors.

Durant el mes passat s'han llegit 50 llibres de la biblioteca de la Joventut Nacionalista i s'han donat d'alta els socis Joan Fortuny, Josep Solé, Joan Sabaté i Joan Vallvé.

LLEVANT.

VARIA ESPORTS

Setembre

Setembre, aquest mes exquisit d'algories bucòliques, aquest adolescent romàntic de la tardor, el més de la nostra Festa Major, ha tingut una facècia per a cada noia, i esbogerradament, sense calcular la greu trascendència que suposa aquesta actitud poc entenimentada, ha fet una pessigolla en cada escot, ha sigut un bromista poc escrupolós per a les manigues curtes i ha esborronat de cap a peus a tothom que trobava al pas.

No n'ha reeixit, per ço. Aquella dameta fredolica que precipitadament ha tret un abrigoall, podríem quasi assegurar que no era ben bé de casa. Les nostres dames, nosaltres mateixos confessem, que, no sabríem fer la Festa Major amb vestit d'hivern. Es un punt que l'aguantarem amb una força instintiva, perquè no podríem passar amb que la nostra Festa Major, la última, la privilegiada, la clau que tanca amb un prudent hermetisme el dipòsit de la suor, passés sense el dret adquirit de pendre una cosa gelada després de la processó; pasés, diem, sense poguer suar per dret propi i amb les mateixes prerrogatives d'un hereu de Bràsim o del Pla de Cabra.

I després de tot, perquè ens hauríem trencat tan el cap conjuminant un programa tan extens, tan espés, tan sudorífic.

El Batlle ideal

El nostre Batlle de R. O., senyor Mullerat i Soldevila, ha demanat deu dies de llicència, havent-se encarregat de l'Alcaldia el senyor Salvadó i Gras.

Males llengües diuen que el senyor Mullerat ha anat al seu poble a enrodonir els discursets que haurà de fer en les vinentes festes de Santa Tecla i que ja fa molts dies que el tenen tot concirós. També hi ha qui diu que dins del maletí de viatge hi portava el «Diccionari de la Real Academia» perquè no se li escapí cap *sacrosanto*.

No pataixi no, senyor Mullerat; nosaltres ja farem de clec.

"Triple Aliança"

Per la comarca bilbaína, i especialment les demarcacions de Bogaonya, Bilbao, Deusto, Les Arenes, Eràndia i Sestao, s'ha emprès una croada de propaganda en favor de la "Triple Aliança" projectada.

D'acord amb el pla base, la Junta de la "Triple Aliança" ha de aprovar el dia 11 de Setembre, a Barcelona, unes bases per als tractats internacionals dins els ordres econòmics i polítics i a més a més per empendre una acció de conjunt de les tres Nacions.

Senyals del temps!

Prec

Fa algun temps que ens veiem privats de les entrades còmiques del senyor Mullerat.

Ens dol que no ens dongui motiu per a omplir algunes quartelles, ja que ens falta original amb bastanta freqüència i la veritat, —perquè amagar-ho—tenim moltes ganes de fer un article a dues columnes.

No ens podria complaure sense tirar cap barrinada?

Fent Pàtria

L'Ajuntament de la Poble de Mafumet ha acordat posar en català els rètols dels carrers del poble.

A Tarragona, per a no ésser menys, organitzen *corridos de toros i estruendosas tracas*.

Tan de gust en veure'ls, senyors regidors nacionalistes.

Atletisme

Convidats per l'Ibèric F. C. de Tortosa, el diumenge anirà a aquella ciutat l'equip d'atletes del nostre Club Gimnàstic, i un altre del F. C. Barcelona.

L'Ibèric F. C. vol demostrar, davant els esportmens tortosins, la gran valua dels atletes de nostra terra.

Estem convençuts que això servirà als nostres per demostrar una vegada més la seva força, a l'ensens que els servirà de revenja de la gran lluita que lliuraren amb els atletes barcelonins en els propers Campionats de Catalunya.

L'equip que enviarà el nostre Club, serà format pels coratjosos atletes Llorens, Brú, Forcadell i Olivella capitanejats pel no menys coratjós Jaume Nin.

Nosaltres, desitgem de tot cor que a Tortosa una vegada més, quedi demostrat el seu valer i puguin conquerir una brillant victòria sobre els atletes barcelonins.

ESTROPADA.

Excursionisme

L'excursió realitzada pel "Grup Excursionista Sant Jordi" al clot Medol, a Altafulla i Torredembarra, es féu amb gran entusiasme del tots els que hi assistirem, no havent-hi incidents de cap mena.

El temps esplèndid del dia volgué acompanyar-hi. Dintre del Medol, i en els pobles visitats, cantàrem "Els Segadors" i donàrem nombrosíssims visques a Catalunya lliure.

NOVES I COMENTARIS

En apareixer EL CAMP DE TARRAGONA, segons les dades i mitjans d'informació que tinguérem a l'abast, l'enviarem a qui nosaltres creiem podria interessar el nostre setmanari i emperò sens dubte, deixàrem d'enviar-lo a bons amics simpatitzant el nostre ideari nacionalista.

Molts ens han escrit preguntant-nos els consideréssim subscriptors; però ben segur que n'hi ha d'altres que no ho han fet. Per això pregem als bons amics dels pobles que si saben algun que essent dels nostres no rebí el CAMP ens ho notifiqui.

Mercès a tots a la bestreta.

La Mainada

EL MILLOR PERIÒDIC PER ALS INFANTS DE CATALUNYA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
A Catalunya . . . 750 Ptes. any
A Fora 13'— " "

Als infants que ens trametin cinc noves subscripcions, els servirem, de franc, la seva

Per visitar els nostres monuments arqueològics, es troba a Tarragona En J. Antoni Sancho, cap de l'Arxiu històric de Mallorca, acompanyat de la seva esposa.

Del distingit amic nostre, En Bernabé Martí, hem rebut unes fulles de les que amb gran profusió escampa la Secció d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya arreu de la nostra Pàtria. L'ur objecte és la purificació de la nostra parla, l'higiene i l'enfortiment de la raça catalana.

Es un detall més de la tasca patriòtica que en tots els ordres realitza el Govern de Catalunya.

El dia 15 del corrent Setembre el nostre volgutíssim company N'Esteve Masalles, membre del Consell del nostre «Centre», contraurà matrimoni amb la formosa senyoreta Na Josepa Pedrol.

Bosses i Gorres

per a bany, cinturons, moneders per a senyores i senyors, del país i americans, les ha rebut la

Casa COCA

COMTE DE RIUS, 7

PREUS DE FÀBRICA

Els veïns de la plaça de la Font, celebraren el passat divendres la festa del seu Patró.

La plaça fou bellament engalanada amb profusió de fanals, escuts, banderetes de tots colors, etc. Els balcons aixís mateix lluïen penjolls, palesant la catalanitat del barri la majoria de balcons amb draps barrats.

N'obstant hi havia detalls que desdeïen del conjunt catalanesc.

Cal que els patriotes de la plaça de la Font que, com se demostrà són majoria, cuidin un altre any de donar a la seva festa un caient més catalanesc que la d'aquest any. La festa de Sant Ramon, ha d'esser la festa dels tarragonins que viuen en aquell barri, que, com que són catalans, en català han de mostrar la seva joia.

El nostre Ajuntament en sa darre sessió, va acordar que dos regidors vagin el dia onze de setembre a portar una corona al monument del Conciller en cap Rafel de Casanova i adherir-se a l'homenatge que el poble català li dedica en aquella diada.

La discussió d'aquesta proposició fou molt interessant i fins van dir-hi la seva els Srs. Salvadó i Cabré.

Ara sols falta que a la llaçada hi posin allò del *laureadop oeta*.

Per a celebrar el cap d'any de la constitució de la "Joventut Nacionalista Catalana", el vinent diumenge se celebrarà a l'estatge de la "Cooperativa Obrera", una vetllada, en la que parlaran En Pere Lloret, Diputat de Catalunya, En Bernabé Martí, En Cosme Oliva i En Joan Maset, en nom de la Cooperativa, i En Martí Marías pel "Grup Excursionista Sant Jordi".

El nostre col·laborador i volgut amic En Josep M. Casas de Muller, ultra la Flor Natural obtinguda en els Jocs Florals de Gràcia, ha obtingut també la Flor en els de Sans, i dos premis més en altres Jocs Florals celebrats a Catalunya.

Felicitem novament al llorejat amic.

JOVES I VELLS

Podeu recobrar les vostres forces si teniu present que el

FOSFANOL VIAN

elixir o granular, és el millor dels reconstituents moderns per a curar la neurastènia, debilitat nerviosa, esgotament físic i evitar la tuberculosi. Pregunten al vostre Metge pel FOSFANOL VIAN i us podrà donar raó de les seves excel·lents qualitats reconstituents i com a reforçant.

De venda: Farmàcia Sanromà, Unió, 17, i a Barcelona, Farmàcia i Laboratori EL SIGLO, Saní Pan, 33, davant Mendizábal.

La Mancomunitat de Catalunya ha acordat demanar al govern d'Espanya l'indult del company nacionalista empresonat En Joaquim Delclós i altres, per emissió del pensament.

A la Mancomunitat de Catalunya s'ha rebut la comunicació oficial de la R. O. aprovadora del projecte del ferrocarril de Reus a Montroig que formula l'esmentada corporació.

En diversos indrets del Priorat hi hagueren recentment fortes pedregades que causaren greus perjudicis en les vinyes.

Hem rebut del Batlle accidental Sr. Celestí Salvadó una comunicació atenta, acompanyant un programa de les properes festes que es celebraran per la nostra festa Major de Sta. Tecla. El programa és redactat en la nostra llengua.

Agraim l'atenció.

El jovent del Casal Català de Torredembarra, ha pregat al Consell Central d'Acció Catalana la celebració d'un miting nacionalista per a fer conèixer als veïns de la bonica vila l'ideari de la nostra organització.

S'ha senyalat un dels dies de la segona quinzena del mes corrent com a data de la celebració d'aquest acte i es tenen noves de que pensen concorre-hi nombrosíssims patriotes dels pobles veïns.

Correspondència

J. S. Pla de Cabra.—Des de nostre setmanari no pòden tractar-se afers interiors d'Espanya. No ens interessan. Suspenem publicació.

J. G. i S. Barcelona.—Voleu enviar-nos l'adreça d'en V. G.?

J. F. Esplugas de Francolí.—Preneu nota de la nova adreça. Mercès per lo altre, que com veieu era duplicat.

A. V. Ciutat.—Tingueu paciència amic. Esteu en torn.

TORRES, VIRGLI & CARBÓ.—IMPRESSORS
SANT FRANCESC, 14.—TARRAGONA

AGENT DE LES EMPRESSES MARITIMES
Navigazione Generale Italiana
LA VELOCE
 SOCIETA ITALIANA DI SERVIZI MARITTIMI

AGENT DE DUANES

APODACA, 8
 TARRAGONA
 TEL. 527

CONSIGNATARI DE VAIXELLS

AGENTS
CARBÓ & C.
 TARRAGONA

Local d'exposició i vendes
 Rambla St. Joan, 63. - Telèfon 504

 Rebaixa de 250 pessetes en tots els models

 TURISME 3.575 PESSETES

 Vendes a PLASSOS si es desitja

Casa LLANAS

PARAIGÜES, VANOS, ARTICLES
 D'OBSEQUI I OBJECTES D'ART

COMTE DE RIUS, 26.-Telèfon 502

OLIS D'OLIVA PEDROL

CLASSES VERGES PER A TAULA. - UNIC
 DIPOSIT PER A LA VENTA AL DETALL

FORTUNY, 1s. - TARRAGONA

CLÍNICA I CONSULTORI
 per a les malalties de la dona, cirurgia operatòria i parts.
 Aplicació del 606. - Electroteràpia

Dr. Rabadá

CONSULTA:
 De 10 a 12 i de 5 a 7

Telèfon 251

RAMBLA S. JOAN, 90
 TARRAGONA

MÀQUINA DE COSIR I BRODAR
HEXAGON
 BOBINA CENTRAL

Al comptat. . . 55 duros
 A plasses . . . 65 "

Exposició i vendes: SALVADOR FORCADELL, Unió, 9.-Telèfon 457
 TARRAGONA

Taller de reparacions DE MAQUINARIES

Especialitat en automòbils

Premsa per a massissos

Accessoris i peces de recanvi

STOCK DUNLOP

Alfons Sastre i Piqué

Reial, 30, bis
 TARRAGONA

CELLER MASALLES

VINS I OLIS DE COLLITA PROPIA

SERVEI A DOMICILI

Rambla Sant Joan, 26. - Telèfon 668

Anuari dels Catalans

ANY 1923

Publicació il·lustrada de propaganda nacionalista. - Text escollidíssim. - Conté enguany, entre altres treballs, La literatura Catalana antiga, per L. Nicolau d'Oliver; Història del catalanisme, per A. Rovira i Virgili; La poesia catalana moderna, per Tomás Garcés

Preu: 2 Ptes.

DE VENDA al Centre d'ACCIÓ CATALANA de Tarragona
 August, 11, principal

Suc de raïms sense fermentar (sense alcohol)

MOSTELLE (RAIMOST)

El Vermut més higiènic

Un excel·lent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescències

Rafel Escofet
 TARRAGONA

Celler IDEAL

VINS DE TAULA SUPERIORS
 BLANCS I REGRES

DE LA

Canonja, Secuita i Priorat

OLIS, LICORS I XAMPNYNS

DE LES

MILLORS CLASSES

SERVEI A DOMICILI

11, August, 11.-Telèfon 577

Història Nacional de Catalunya

per

Antoni ROVIRA i VIRGILI

Cinc grans volums amb nombrosíssims gravats

.....

Suscripció per quaderns y per volums

.....

Edicions Pàtria: Diputació, 95. - Barcelona

Està a la venda el primer volum, i el mes que ve es posarà a la venda el segon

RESERVAT

RESERVAT

LLET CONDENSADA

EL PAGÉS

Es la millor

S. A. INDUSTRIA LLETERA-BARCELONA

Dr. FONT i CABOT

METGE-OCULISTA

EX-DIRECTOR DE LA CONSULTA DE OFTALMOLOGIA EN EL DISPENSARI DEL SAGRAT COR DE JESÚS DE BARCELONA

De 10 a 12, de 3 a 4 i a hores convingudes

Rambla Sant Joan, 58
 TARRAGONA